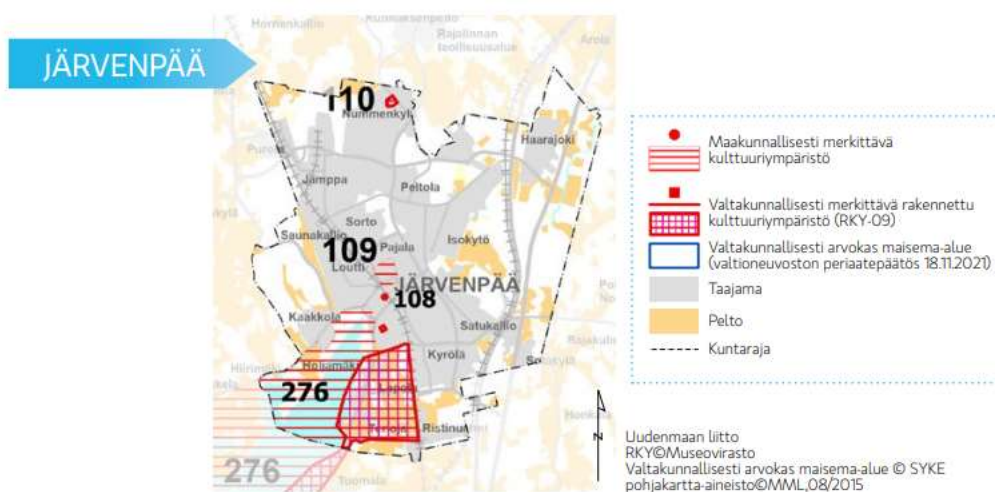

Ote selvityksestä Missä maat on mainiommat 2022

- Uudenmaan kulttuuriympäristöt (s. 78 ja 81)

Järvenpää

108 Järvenpään rautatieasema

Järvenpään rautatieasema valmistui vuonna 1850-luvun lopulla ja oli ensimmäinen rautatieasema vasta muutamaa vuotta myöhemmin valmistuneen Helsinki–Hämeenlinnan varressa. Se on yksi Suomen vanhimpia puisia rautatieasemia.

Perustelu

1850-luvun lopun varhaisinta rautatiearkkitehtuuria.

109 Pajalan teollisuusympäristö

Pajalan vanha teollisuusympäristö kuvastaa yhä Järvenpään teollistumista erityisesti 1900-luvun alkuvuosikymmeninä. Alueen luonne on muuttunut asuinalueeksi. Vanha valssimylly siloineen on huonokuntoisena purettu. Alueella on säilynyt kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia, kuten esimerkiksi entiset Westermarckin konttori ja laboratorio, sähkölaitos ja entinen Järvenpään kumitehdas.

Perustelu

1900-luvun alkuvuosikymmenien teollisuusrakentamista.

110 Tuusulan reservikomppania

Tuusulan 1800-luvun lopulla rakennettu reservikasarmi on yksi harvoista rakenteensa ja rakennuskantansa pääpiirtein säilyttäneistä reservikomppania-alueista. Kasarmivaiheen puisia rakennuksia on jäljellä seitsemän ja ne ovat sodan jälkeen olleet vankilakäytössä. Alue on muutettu asuinkäyttöön.

Perustelu

1800-luvun lopun harvinainen reservikomppania.

RKY-kohde

Tuusulan reservikomppania

276 (Tuusula, Järvenpää) Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö

Katso sivu 78.

Tuusula, Järvenpää**276 Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö**

Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärvi ympäristöineen on kehittynyt maakunnan halkaisevaan suureen kallioperän murroslaaksoon. Tuusulassa kulttuurimaisemaan kuuluvat keskeisesti Tuusulanjärven vuosisatoja vanha rantatie, sen varteen mm. Pekka Halosen, Juhani Ahon, Eero Järnefeltin, J.H. Erkon ja Jean Sibeliuksen rakennuttamat kansallisesti, rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävät 1900-luvun alun huvilat sekä puolustusvoimien Taistelukouluna tunnettu oppilaitos eri-ikäisine rakennuksineen 1900-luvun alkupuolelta. Tuusulanjärven eteläpäässä kulttuurimaisemaan kuuluvat 1700-luvulla rakennettu puukirkko ja siihen liittyvät rakennukset, sekä kirkon viereisessä Tuusulan kylässä pappila sekä koulu-, asuin- ja kaupparakennuksia. Tuusulanjärven länsirannan laaja ja avara viljelymaisema Pajalan ja Ruskelan kylien ympärillä liittyy maisemallisesti järven itärannan arvokkaaseen kulttuurimaisemakokonaisuuteen. Jo keskiajalla tunnettu Pajalan kylä on säilyttänyt osittain perinteisen rakenteensa. Ruskelan kylä on asutettu viimeistään 1500-luvulla. Järvenpäässä kulttuurimaisemaan kuuluvat keskeisesti peltojen ympäröivät Kotitalousopettajaopisto, sen koetila Kyrölä ja maatalousnormaalikoulu. Tuusulanjärven länsirannalla sijaitsee puolestaan 1600-luvulla seitsemästä talonpoikaistilasta muodostettu Vanhankylän kartano, jonka rakennuskantaan kuuluu useita 1800-luvun rakennuksia. Lisäksi samaan alueeseen kuuluvat hyvin säilyneet terveyskeskus ja vanhainkoti 1950-luvulta. Muita yksittäisiä kohteita ovat 1900-luvun alkuvuosikymmeninä rakennetut Järvenpään Taidetalo ja Harjuvaaran talo. Alueeseen kuuluva Järvenpään kirkko ilmentää erinomaisesti 1960-luvulla kehitettyä betonin käyttöä selkeän ja järjestelmällisen arkkitehtuurin luomiseen.

Perustelu

Maakunnan suurmaiseman arvokas murroslaakso. Järvenrannan kulttuurimaisemaa 1500-luvulta nykyaikaan. 1900-luvun alun taiteilijahuvilat. Taistelukoulu. 1700-luvun puukirkko ympäristöineen. Oppilaitokset.

RKY-kohteet

Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema, Järvenpään kirkko